

DOPINGLISTAN 2009

Internationell standard enligt World Anti-Doping Code

Denna svenska version är utgiven av Riksidrottsförbundet. Den officiella dopinglistan upprättas av WADA och publiceras på engelska och franska. I händelse av tolkningstvist gäller den engelska versionen.

Dopinglistan träder i kraft den 1 januari 2009.

DOPINGLISTAN 2009

WORLD ANTI-DOPING CODE

Dopinglistan träder i kraft den 1 januari 2009

All användning av läkemedel skall begränsas till medicinskt godkända indikationer

SUBSTANSER OCH METODER FÖRBJUDNA SÄVÄL VID TÄVLING SOM UTANFÖR TÄVLING

FÖRBJUDNA SUBSTANSER

Alla förbjudna substanser ska betraktas som specificerade substanser, förutom substanser i kategorierna S 1, S 2, S 4.4 och S 6.a och förbjudna metoder i M 1, M 2 och M 3.

S 1. SUBSTANSER MED ANABOL EFFEKT

Substanser med anabol effekt är förbjudna.

1. Androgena anabola steroider (AAS)

a) Exogena* AAS inkluderande:

1-androstendiol (5 α -androst-1-ene-3 β ,17 β -diol); 1-androstendion (5 α -androst-1-ene-3,17,-dion); bolandiol (19-norandrostendiol); bolasteron; boldenon; boldion (androsta-1,4-dien-3,17-dion); danazol (17 α -ethynyl-17 β -hydroxiandrost-4-eno[2,3-d]isoxazol); dihydroklormetyltestosteron (4-kloro-17 β -hydroxi-17 α -metylandrosta-1,4-dien-3-on); desoximetyltestosteron (17 α -metyl-5 α -androst-2-en-17 β -ol); drostanolon; etylestrenol (19-nor-17 α -pregn-4-en-17-ol); fluoximesteron; formebolon; furazabol (17 β -hydroxi-17 α -metyl-5 α -androstano[2,3-c]-furazan); gestrinon; 4-hydroxitestosteron (4,17 β -dihydroxiandrost-4-en-3-on); kalusteron; klostebol; kvinbolon; mestanolon; mesterolon; metandienon (17 β -hydroxi-17 α -metylandrosta-1,4-dien-3-on); metandriol; metasteron (2 α , 17 α -dimetyl-5 α -androstan-3-on-17 β -ol); metenolon; metyldienolon (17 β -hydroxi-17 α -metylestra-4,9-dien-3-on); metyl-1-testosteron (17 β -hydroxi-17 α -metyl-5 α -androst-1-en-3-on); metylnortestosteron (17 β -hydroxi-17 α -metylestr-4-en-3-on); metyltrienolon (17 β -hydroxi-17 α -metylestra-4,9,11-trien-3-on); metyltestosteron; miboleron; nandrolon; 19-norandrostendion (estr-4-en-3,17-dion); norboleton; noretandrolon; norklostebol; oxabolon; oxandrolon; oximesteron; oximetolon; prostanazol (17 β -hydroxi-5 α -androstano[3,2-c] pyrazol); stanozolol; stenbolon; 1-testosteron (17 β -hydroxi-5 α -androst-1-en-3-on); tetrahydrogestrinon (18 α -homo-pregna-4,9,11-trien-17 β -ol-3-on); trenbolon

och andra substanser med liknande kemisk struktur eller biologiska effekter.

b) Endogena** AAS:

androstendiol (androst-5-ene-3 β ,17 β -diol); androstendion (androst-4-ene-3,17,-dion); dihydrotestosteron (17 β -hydroxi-5 α -androstan-3-on); epitestosteron, prasteron (dihydroepiandrosteron, DHEA); testosteron och följande metaboliter (nedbrytningsprodukter) och isomerer:

5 α -androstan-3 α ,17 α -diol; 5 α -androstan-3 α ,17 β -diol; 5 α -androstan-3 β ,17 α -diol; 5 α -androstan-3 β , 17 β -diol; androst-4-ene-3 α ,17 α -diol; androst-4-ene-3 α ,17 β -diol; androst-4-ene-3 β ,17 α -diol; androst-5-ene-3 α ,17 α -diol; androst-5-ene-3 α ,17 β -diol; androst-5-ene-3 β ,17 α -diol; 4-androstendiol (androst-4-ene-3 β ,17 β -diol); 5-androstendion (androst-5-ene-3,17-dion); epi-dihydrotestosteron; 3 α -hydroxi-5 α -androstan-17-on; 3 β -hydroxi-5 α -androstan-17-on; 19-norandrosteron; 19-noretiokolanolon.

Kommentar till Sl.1b:

Ett dopingprov ska anses innehålla en förbjuden substans, och ett positivt analysresultat ska rapporteras, när det innehåller en anabol androgen steroid som kan produceras av kroppen, om koncentrationen av den förbjudna substansen eller dess metaboliter (nedbrytningsprodukter) eller markörer och/eller någon annan relevant kvot i provet avviker från normala värden hos en frisk människa och därmed inte överensstämmer med normal endogen produktion.

Ett dopingprov ska inte bedömas innehålla en förbjuden substans i något fall där en idrottsutövare kan bevisa att koncentrationen av den förbjudna substansen eller dess metaboliter eller markörer och/eller någon annan relevant kvot i idrottsutövarens dopingprov beror på ett fysiologiskt (normalt) eller patologiskt (sjukligt) tillstånd.

Om laboratoriet utifrån en tillförlitlig analysmetod (t.ex. IRMS) kan visa att den förbjudna substansen är av exogent ursprung ska dopingprovet, oavsett koncentration, anses innehålla en förbjuden substans. Laboratoriet ska i sådana fall rapportera ett positivt analysresultat. I sådana fall är ingen ytterligare utredning nödvändig.

När ett analyserat värde inte markant avviker från ett analysresultat med värden som normalt kan finnas hos en människa och den tillförlitliga analysmetoden (t ex IRMS) inte har kunnat fastställa att substansen tillförts utifrån men det föreligger starka indikationer, exempelvis genom en jämförelse med endogena referenssteroidprofiler, på en möjlig användning av en förbjuden substans, eller när ett laboratorium har rapporterat förekomsten av en T/E- kvot större än fyra (4) till ett (1) och en tillförlitlig analysmetod (t ex IRMS) inte har kunnat påvisa att substansen tillförts kroppen ska ytterligare utredning genomföras av den behöriga antidopingorganisationen genom en granskning av tidigare analysresultat eller genom att vidta kompletterande dopingprovtagning.

När sådan efterföljande utredning krävs ska laboratoriet rapportera analysresultatet som avvikande och inte som positivt. Om ett laboratorium, efter att ha använt en tillförlitlig kompletterande analysmetod (t ex IRMS) rapporterar att den förbjudna substansen är av exogent ursprung behövs ingen ytterligare undersökning och dopingprovet ska anses innehålla förbjuden substans. Har inte en tillförlitlig kompletterande analysmetod (t ex IRMS) använts och det inte finns analysresultat från minst tre tidigare dopingprov, ska en longitudinell profil för idrottsutövaren fastställas genom att den behöriga antidopingorganisationen dopingkontrollerar idrottsutövaren oanmänt vid tre tillfällen under en tremånadersperiod. Det analysresultat som startade den longitudinella jämförelsen ska rapporteras som avvikande. Om den longitudinella profilen, fastställd genom de uppföljande

dopingkontrollerna, för den idrottsutövare som är föremål för utredningen inte är fysiologiskt normal, ska analysresultatet rapporteras som positivt.

I extremt sällsynta individuella fall, kan boldenon av endogen ursprung upprepat uppmätas i mycket låga (nanogram per milliliter, ng/ml) nivåer i urin. När en sådan mycket låg koncentration av boldenon är rapporterad av ett laboratorium och tillämpningen av en tillförlitlig analysmetod (t ex IRMS) inte kunnat påvisa det exogena ursprunget av substansen, kan ytterligare undersökning genomföras genom uppföljande dopingprovtagning.

För 19-norandrosteron, ska ett positivt analysresultat rapporterat av ett laboratorium anses vara ett vetenskapligt och vägande bevis för att den förbjudna substansen är av exogen ursprung. I ett sådant fall, är ingen ytterligare undersökning nödvändig.

Skulle en idrottsutövare underlåta att samarbeta i utredningen ska idrottsutövarens dopingprov anses innehålla en förbjuden substans.

2. Andra anabola substanser inkluderar, men är inte begränsade till:

Klenbuterol, selektiva androgenreceptormodulatorer (SARMs), tibolon, zeranol, zilpaterol.

Förklaringar avseende detta avsnitt:

- * "Exogen" avser en substans som inte kan produceras på ett naturligt sätt i kroppen,
- ** "Endogen" avser en substans som kan produceras på ett naturligt sätt i kroppen.

S 2. HORMONER OCH BESLÄKTADE SUBSTANSER

Följande substanser och deras frisättande faktorer, är förbjudna:

- 1. Erytropoes-stimulerande substanser (t.ex. erythropoietin [EPO], darbepoietin [dEPO], hematid)**
- 2. Tillväxthormon (GH), Insulinliknande tillväxtfaktorer (t ex IGF-1), Mekaniska tillväxtfaktorer (MGF:s),**
- 3. Korioniska Gonadotropiner (CG) och Luteiniserande Hormon (LH), förbjudna endast för män;**
- 4. Insuliner**
- 5. Kortikotropiner**

och andra substanser med liknande kemisk struktur eller liknande biologisk(a) effekt(er)

Kommentar till S 2:

Såvida en idrottsutövare inte kan påvisa att koncentrationen beror på ett fysiologiskt (normalt) eller patologiskt (sjukligt) tillstånd, kommer ett dopingprov anses innehålla en förbjuden substans (enligt listan ovan) när koncentrationen av den förbjudna substansen eller dess metaboliter (nedbrytningsprodukter) och/eller relevanta kvoter eller markörer i utövarens dopingprov signifikant överstiger vad som normalt finns hos människa och därmed inte överensstämmer med vad som kan vara producerat i kroppen.

Om ett laboratorium, utifrån en tillförlitlig analysmetod, finner att den förbjudna substansen är av exogent ursprung, ska dopingprovet rapporteras som ett positivt analysresultat.

S 3. BETA-2-AGONISTER

Alla beta-2-agonister, inkluderande deras D- och L-isomerer är förbjudna.

Därför måste användning i inhalationsform av **formoterol, salbutamol, salmeterol** och **terbutalin** styrkas i enlighet med RF:s Föreskrifter för Dispens.

Oaktat om det finns en gällande dispens, ska en rapporterad koncentration av salbutamol större än 1000 ng/ml anses som ett positivt analysresultat om inte idrottsutövaren, genom en kontrollerad farmakokinetisk undersökning, kan påvisa att det onormala analysresultatet berodde på en medicinskt indicerad användning av inhalerad salbutamol.

S 4. HORMONANTAGONISTER OCH MODULATORER

Följande klasser är förbjudna:

1. **Aromatashämmare** inkluderande, men inte begränsat till, **anastrozol, letrozol, aminoglutetimid, exemestan, formestan, testolakton.**
2. **Selektiva östrogenreceptormodulatorer (SERM: s)** inkluderande, men inte begränsat till, **raloxifen, tamoxifen, toremifen.**
3. **Andra antiöstrogena substanser** inkluderande, men inte begränsat till, **klomifen, cyklofenil, fulvestrant.**
4. **Substanser som modifierar myostatinfunktion(er)** inkluderande, men inte begränsat till, **myostatinhämmare.**

S 5. DIURETIKA OCH ANDRA MASKERANDE SUBSTANSER

Maskerande substanser är förbjudna. De inkluderar:

Diuretika, probenecid, plasmaersättningsmedel (t ex albumin, dextran, hydroxietylstärkelse och mannitol, när de används intravenöst) och andra substanser med liknande biologisk(a) effekt(er).

Diuretika inkluderar:

Acetazolamid, amilorid, bumetanid, etakrinsyra, furosemid, indapamid, kanrenon, klortalidon, metolazon, spironolakton, tiazider (t ex bendroflumetiazid, hydroklorotiazid, klorotiazid), triamteren

och andra substanser med liknande kemisk struktur eller liknande biologiska effekter (utom drosperinon samt dorzolamin och brinzolamid för lokal användning, som inte är förbjudet).

Kommentar till S 5:

En dispens är inte giltig om en idrottsutövares urin innehåller diuretika samtidigt med tröskel- eller lägre värden av en annan förbjuden substans.

FÖRBUDNA METODER

M 1. ÖKNING AV SYRETRANSPORTEN

Följande metoder är förbjudna:

1. Bloddoping, inkluderande tillförsel av eget eller annan persons blod, röda blodkroppar eller röda blodkroppsprодукter av något slag.
2. Konstlad ökning av upptag, transport eller avgivande av syre inkluderande, men inte begränsat till perfluraner, efaproxiral (RSR 13) och modifierade hemoglobinprodukter (t ex hemoglobinbaserade blodersättningsprodukter, mikroinkapslade hemoglobinprodukter).

M 2. KEMISK OCH FYSISK MANIPULATION

1. Manipulation, eller försök att manipulera, med avsikt att förändra integriteten och giltigheten av ett dopingprov vid en dopingkontroll är förbjuden. Detta inkluderar, men är inte begränsat till, katetrisering, utbyte och/eller förändring av urinen.
2. Intravenösa infusioner är förbjudna förutom i samband med kirurgiska ingrepp, akuta medicinska situationer eller kliniska utredningar.

M 3. GENDOPING

Överföring av celler eller genetiskt material eller användning av celler, genetiskt material eller farmakologiska substanser för att modulera endogena genuttryck som har kapacitet att öka prestationsförmågan är förbjudet.

Peroxisom Proliferator Activated Receptor δ (PPAR δ)-agonister (t.ex. GW 1516) och PPAR δ - AMP-Activated protein kinase (AMPK) axis-agonister (t.ex. AICAR) är förbjudna.

SUBSTANSER OCH METODER FÖRBJUDNA VID TÄVLING

Förutom kategorierna S 1 till S 5 och M 1 till M 3 som är definierade härövan, är följande kategorier förbjudna vid tävling:

FÖRBJUDNA SUBSTANSER

S 6. STIMULANTIA

Alla, stimulantia (inklusive både deras D- och L-isomerer när så är relevant) är förbjudna, förutom imidazolederivat för lokal användning och de stimulantia som inkluderas i 2009 års Monitoring Program*:

a: Ej specificerade stimulantia

adrafinil, amfepramon, amifenazol, amfetamin, amfetaminil, benzfetamin, benzylpiperazin, bromantan, cyclazodon, dimetylamfetamin, etilamfetamin, famprofazon, fendimetrazin, fenetyllin, fenfluramin, fenkamin, fenmetrazin, fenproporex, fentermin, 4-fenylpiracetam (karfedon), furfenorex, klobenzorex, kokain, kropropamid, krotetamid, mefenorex, mefentermin, mesocarb, metamfetamin (D-), metylendioxiamfetamin, metylendioximetamfetamin, metylefedrin****, metylfenidat, modafinil, norfenfluramin, p-metylamfetamin, prolintan, Stimulantia som inte uttryckligen är omnämnd i denna kategori är en specificerad substans.

b: Specificerade stimulantia (exempel)

adrenalin**, efedrin****, etamivan, etilefrin, fenbutrazat, fenkamfamin, fenprometamin, heptaminol, isometepten, katin***, levmetamfetamin, meklofenoxat, metylefedrin****, metylfenidat, niketamid, norfenefrin, oktopamin, oxilofrin, parahydroxiamfetamin, pemolin, pentetrazol, propylhexedrin, selegelin, sibutramin, stryknin, tuaminoheptan och andra substanser med liknande kemisk struktur eller liknande biologisk(a) effekt(er).

* Följande substanser inkluderade i 2009 års Monitoring Program (bupropion, koffein, fenylefrin, fenylpropanolamin, pipradol, pseudoefedrin, synefrin) betraktas inte som förbjudna substanser.

** **Adrenalin** tillsammans med lokalbedövningsmedel eller som lokal behandling (t ex nasal behandling, ögondroppar) är inte förbjudet.

*** **Katin** är förbjudet om dess koncentration i urinen överstiger 5 mikrogram per milliliter.

**** Såväl **efedrin** som **metylefedrin** är förbjudna om deras koncentration i urinen överstiger 10 mikrogram per milliliter.

S 7. NARKOTISKA ANALGETIKA

Följande narkotiska analgetika är förbjudna:

Buprenorfin, dextromoramid, diamorfin (heroin), fentanyl och dess derivat, hydromorfon, metadon, morfin, oxikodon, oximorfon, pentazocin, petidin.

S 8. CANNABINOIDER

Cannabinoider (t ex hasch, marijuana) är förbjudna.

S 9. GLUKOKORTIKOIDER (KORTISON)

Glukokortikoider är förbjudna när de administreras oralt (genom munnen), rektalt (genom ändtarmen) eller som intravenös eller intramuskulär injektion.

I enlighet med RF:s Föreskrifter för dispens måste utövaren särskilt deklarerat bruket av glukokortikoider som administreras intraartikulärt, periartikulärt, peritendinöst, epiduralt, intradermalt (in i leder, kring leder och senor, intill ryggmärgen, i huden) och genom inhalation med undantag för lokala beredningar enligt nedan.

Lokala beredningar för användning på hud (inkluderande metoder som ökar genomsläppligheten i huden) och i öra, i näsan, i munhåla, på tandkött, för ögonbehandling samt kring ändtarmsöppning är inte förbjudna och kräver varken dispens eller någon deklARATION.

SUBSTANSER FÖRBJUDNA INOM VISSA IDROTTER

P 1. ALKOHOL

Alkohol (etanol) är enbart förbjudet vid tävling i de idrotter som följer nedan. Detektion görs på utandningsluft och/eller blod. Gränsvärdet för en dopingförseelse (blodvärde) är 0,10 g/L.

- Bågskytte (FITA, IPC)
- Bilsport (FIA)
- Boule (IPC)
- Bowling (FIQ), ninepin och tenpin
- Flygsport (FAI)
- Karate (WKF)
- Modern femkamp (UIPM) för discipliner inkluderande skytte
- Motorcykel (FIM)
- Racerbåt (UIM)

P 2. BETABLOCKERARE

Om inte annat anges, är betablockerare förbjudna endast vid tävling i följande idrotter:

- Biljard (WCBS)
- Bilsport (FIA)
- Bobsleigh (FIBT)
- Boule (CMSB, IPC)
- Bowling (FIQ), ninepin och tenpin
- Bridge (FMB)
- Brottning (FILA)
- Bågskytte (FITA, IPC), också förbjudet utanför tävling
- Curling (WCF)
- Flygsport (FAI)
- Golf (IGF)
- Gymnastik (FIG)
- Modern femkamp (UIPM) för discipliner inkluderande skytte
- Motorcykel (FIM)
- Segling (ISAF), endast för rorsman i matchrace
- Skidor/snowboard (FIS), backhoppning, freestyle hopp/halfpipe och snowboard halfpipe/big air
- Skytte (ISSF, IPC), också förbjudet utanför tävling
- Racerbåt (UIM)

Betablockerare inkluderar, men är inte begränsade till, följande:

Acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, celiprolol, esmolol, karteolol, karvedilol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.

MEDICINSK DISPENS/DEKLARATION

I fråga om användning av dopingklassade läkemedel hänvisas till RF:s Föreskrifter om dispens, som finns på www.rf.se